Stichting Atletiekerfgoed

Jaarverslag 2019

Stichting Atletiekerfgoed
Papendallaan 7
6816 VD Arnhem
www.atletiekerfgoed.nl

Stichting Atletiekerfgoed

Jaarverslag 2019

Doel van de Stichting Atletiekerfgoed

In 2019 is opnieuw met veel inzet gewerkt aan de doelstelling van onze stichting, die statutair is vastgelegd en die betreft het verkrijgen, in stand houden, beheren, uitbreiden en ontsluiten van een verzameling kennis, informatie, voorwerpen en beeldmateriaal op het gebied van de historie van de Nederlandse atletieksport, de Atletiekunie en haar voorgangers. Onderstaand volgt het verslag van de activiteiten van de stichting en de gebeurtenissen die in 2019 een rol hebben gespeeld.

Bestuur en vergaderingen

Het bestuur van onze stichting is in 2019 niet gewijzigd en de samenstelling was gedurende het gehele jaar 2019 als volgt:

Roelof Veld:	voorzitter
Frank Koomen:	secretaris / penningmeester (afgevaardigde Atletiekunie)
Melchert Kok:	bestuurslid (afgevaardigde vereniging Vrienden van de Atletiek).

Volgens het rooster van aftreden was voorzitter Roelof Veld in januari 2019 aftredend en herkiesbaar. In de vergadering van 21 januari 2019 is Roelof herkozen voor opnieuw een periode van drie jaar. Het nieuwe rooster van aftreden wordt daarmee als volgt:

2020	aftredend en al dan niet herkiesbaar:	Frank Koomen
2021	aftredend en al dan niet herkiesbaar:	Melchert Kok
2022	aftredend en al dan niet herkiesbaar:	Roelof Veld

In 2019 heeft het bestuur drie keer vergaderd (21 januari, 6 mei en 30 september), steeds in aanwezigheid van de werkgroep.

Werkgroep Erfgoed

Afscheid van Marius Bos

Zoals in de vergadering van januari reeds was aangekondigd nam Marius Bos in mei 2019 afscheid als lid van de werkgroep. Sinds zijn participatie in de werkgroep (gestart in 2012) heeft Marius tal van diverse werkzaamheden voor de stichting verricht. Een grote en tijdrovende klus was het in beeld krijgen van alle uitgaven van het blad De AtletiekWereld, het officiële bondsorgaan van de Atletiekunie, dat voor het eerst verscheen in 1934. Dit was gewenst vanwege de digitalisering van alle uitgaven tot 1960 door Metamorfoze. Tegelijkertijd zorgde Marius voor het compleet krijgen van onze eigen collectie van De AtletiekWereld, waarin nog een aantal oude exemplaren ontbraken. Ook de tijdschriften van de Atletiekunie die na De AtletiekWereld zijn

Stichting Atletiekerfgoed
Papendallaan 7
6816 VD Arnhem
www.atletiekerfgoed.nl

uitgebracht, werden door Marius geïnventariseerd en verzameld. Bij zijn afscheid werd Marius door voorzitter Roelof Veld geroemd en bedankt voor al zijn inzet en energie die aan de stichting werden besteed.

Overlijden van Chris Konings

Nadat Chris Konings vanwege zijn gezondheid in 2018 al formeel afscheid had genomen van onze werkgroep, maar op de achtergrond nog wel als adviseur actief bleef, nam zijn gezondheid in 2019 verder af. Op 11 juli 2019 ontvingen we het trieste bericht dat Chris die ochtend was overleden. Een atletiekman in hart en nieren, die tot het laatst toe betrokken wilde blijven bij dat wat zijn leven mede inhoud heeft gegeven.

Chris was vanuit de Vereniging Vrienden van de Atletiek als een van de eersten betrokken bij het verzamelen en beheren van waardevolle atletiekdocumenten en memorabilia. En daarmee werd de basis gelegd voor wat vanaf 2010 in de Stichting Atletiekerfgoed werd ondergebracht. Binnen de Stichting Atletiekerfgoed heeft Chris antwoord gegeven op ontelbare vragen van atleten, van verenigingen, van kinderen of kleinkinderen van atleten, van verenigingen, studenten, en diverse organisaties of instanties. Vaak kwamen deze vragen bij de stichting terecht omdat de vraagstellers zelf in hun zoektocht niet verder kwamen. Dankzij uitgebreid speur- en nazoekwerk wist Chris vrijwel altijd tot een bevredigend antwoord te komen. Wij gaan de inbreng van Chris in onze werkgroep ten zeerste missen!

Samenstelling werkgroep

De werkgroep bestond in 2019 uit de volgende leden, met daarbij vermelding van de belangrijkste aandachtsgebieden per persoon:

Aart van den Berge	Archief van de Vrienden / Filmarchief
Chris van der Meulen	Beantwoording vragen en verzoeken / Fotoarchief / index
Henk Brouwer	Fotoarchief / index (+ index bibliotheek) / Ovz verenigingen
Hugo Tijsmans	Inkomend materiaal / beantwoording vragen / Ovz verenigingen
Marius Bos (tot 6 mei)	AW Start e.d. / Archief Atletiekunie / Archief van de Vrienden
Patty Schoemaker	Filmarchief / Persoonlijke archieven / Ovz verenigingen
Wouter Schoemaker	Wedstrijdreglement / Ranglijsten / Statistieken / Website

Stichting Atletiekerfgoed
Papendallaan 7
6816 VD Arnhem
www.atletiekerfgoed.nl

Voor de uitvoering van alle voorhanden werkzaamheden kwam de werkgroep in 2019 (vaak voltallig) verschillende keren bijeen op het bondsbureau van de Atletiekunie. Om hier regelmaat in aan te brengen is ervoor gekozen om hiervoor de derde vrijdag van de maand te reserveren.

In grote lijnen bestaan de activiteiten van de werkgroep uit de volgende zaken:

- de afhandeling van de vele verschillende verzoeken om informatie, uitslagen en beeldmateriaal die deels rechtstreeks bij Erfgoed maar ook via het bondsbureau van de Atletiekunie binnenkomen;
- het verwerven van schenkingen, het inventariseren daarvan en het inpassen van de materialen in de bestaande collectie;
- het onderhouden, aanvullen en actueel houden van de bibliotheek die gevestigd is op het bondsbureau van de Atletiekunie;
- het beheer, het aanvullen en schonen van het depot;
- het nazoeken van uitslagen en prestaties uit het verleden.

Belangrijkste activiteiten in 2019

In het depot van de Stichting Atletiekerfgoed bevindt zich een grote hoeveelheid aan archiefmateriaal: boeken, tijdschriften, memorabilia en foto's / video's. Dit depot was gevestigd in een muffe kleedkamer onder de oude sporthal van Papendal, geen ideale plek voor een archief. Bijzonder verheugd waren we dan ook dat we in het voorjaar van 2019 een mooie lichte, droge en royale ruimte in de nieuwe Wim Ruska Judohal op Papendal mochten betrekken. Met de ervaring van voorgaande verhuizingen nog vers in het geheugen verliep deze verhuizing bijzonder soepel. De nieuwe ruimte maakt het mogelijk de archiefstukken op een logische wijze in te delen en op te slaan, en het opmaken van de nieuwe index verliep eveneens voorspoedig.

Medio 2019 ontvingen we van Metamorfoze het bericht dat de in de voorgaande jaren gescande uitgaven van De AtletiekWereld (van alle jaren vanaf 1934 tot 1960) via Delpher zijn gedigitaliseerd en nu voor iedereen te raadplegen zijn via www.delpher.nl. Voor alle atletiekliefhebbers is dit een onuitputtelijke bron van informatie, die nu voor altijd voor verder verlies van kwaliteit behouden blijft.

Op 7 juni 2019 vond in Hotel Lion d'Or te Haarlem de boekpresentatie plaats van de langverwachte biografie over Adriaan Paulen, getiteld: *Tegendraads visionair*. Op deze bijzondere en geanimeerde bijeenkomst en in het bijzijn van circa dertig genodigden, mochten de auteurs Cees Haverhoek en Paul van Gool na vele jaren van inlezen, inventariseren, onderzoeken, schrijven, corrigeren en redigeren met trots het eerste exemplaar van de biografie overhandigen aan Ad Paulen junior, de zoon van de in 1985 overleden Olympische atleet en mogelijk de belangrijkste sportbestuurder die Nederland heeft gekend. Ad Paulen junior nam de biografie dankbaar in ontvangst en haalde vervolgens tot groot vermaak van de aanwezigen enkele memorabele herinneringen aan zijn vader op.

Stichting Atletiekerfgoed
Papendallaan 7
6816 VD Arnhem
www.atletiekerfgoed.nl

De biografie beschrijft het complete leven van mogelijk de belangrijkste sportbestuurder die Nederland ooit gekend heeft, en handelt onder andere over Paulen als voetballer van HFC Haarlem, topatleet, drievoudig Olympiër, deelnemer aan de TT-motorrace van Assen en de autorally van Monte Carlo, verzetsstrijder, directeur van het Nederlands Olympisch Comité, en voorzitter van de wereldatletiekbond IAAF.

De publicatie van de biografie werd mogelijk door financiering vanuit de Stichting Atletiekerfgoed. In onze bibliotheek bevond zich een exemplaar van het Officiële verslag van de Olympische spelen van Antwerpen uit 1920. Op een veiling van allerhande Olympische attributen bracht dit rapport een dusdanig bedrag op dat hiermee de productie van de biografie kon worden gegarandeerd. Saillant detail: Adriaan Paulen kwam op die Spelen van 1920 in Antwerpen namens Nederland uit op de 800 meter.

Ad Paulen junior ontvangt uit handen van auteur Paul van Gool het eerste exemplaar van de biografie over zijn vader Adriaan Paulen. Links de twee dochters van Adriaan Paulen, en in het midden mede-auteur Cees Haverhoek.

Bezoekers van de bibliotheek

Ook in 2019 hebben weer tal van atletiekliefhebbers een bezoek aan onze bibliotheek gebracht. Soms met het doel om zelf onderzoek te doen en informatie op te halen over een bepaald onderwerp, soms om foto's bij een geplande (boek-) uitgave te vinden, en soms om een beeld te krijgen van de locatie waar de schenking van de bezoeker ligt opgeslagen.

Bijzonder vereerd waren wij met het bezoek dat zes bestuursleden van de stichting De Sportwereld in september 2019 aan onze bibliotheek brachten. Deze bestuursleden wisten ons te vertellen welke bijzondere positie onze stichting Atletiekerfgoed binnen de sport inneemt. Vrijwel nergens is een vergelijkbare, goed geoutilleerde en binnen de structuur van de sportbond verankerde stichting erfgoed terug te vinden. Tegelijkertijd werden ons tal van tips aan de hand gedaan, over lopend sporthistorisch onderzoek, klimaatbeheersing, centrale opslag enz. Kortom: een zeer nuttig bezoek!

Stichting Atletiekerfgoed
Papendallaan 7
6816 VD Arnhem
www.atletiekerfgoed.nl

Bestuursleden van de stichting De Sportwereld op bezoek in onze bibliotheek, met stand v.l.n.r. Jelle Zondag, Gerard van den Houten, Nico van Horn, Fons Kemper, Ernest Verhees, en op de voorgrond Sjoerd van Tiel.

Stichting De Sportwereld bevordert sporthistorisch onderzoek en documentatie en zet zich in voor het behoud van het sportief erfgoed met bijeenkomsten, lezingen, studiedagen en uitgifte van het gelijknamige magazine over sportgeschiedenis. Historici, sociale wetenschappers, sportbestuurders, journalisten, verzamelaars, sporters en vele anderen zijn betrokken bij De Sportwereld. Stichting de Sportwereld wil een platform zijn voor het ontwikkelen en verspreiden van kennis over de geschiedenis en achtergronden van de sport in Nederland.

Schenkingen en verwervingen

De Stichting Atletiekerfgoed is voor een goede beeldvorming en beschrijving van de historie van de atletiek in Nederland onder andere afhankelijk van schenkingen en nalatenschappen. In 2019 zijn van de volgende personen of instanties schenkingen ontvangen:

Schenker	Schenking
Els van der Zee	Officieel programma Internationaal Athletiek Concours Amsterdam 1932 (23 pagina's)
Harrie Schepers	Een verzameling van foto's video's, boekwerken en diverse memorabilia
Rietje van Overdam (via Kees Ebling)	Diverse documentatie uit de nalatenschap van haar vader, dhr. Aad van Overdam (waaronder een door de auteur Jan Zeegers gesigneerd exemplaar van het boek '*Sport Greep me'*)
Casper van de Watering	Het door Casper zelf geschreven boek over de jeugdatletiek in de periode van 1976 tot 1986
Frank Jutte	Twee Vriendenbanden uit 1961 en 1978 (de laatste geheel gewijd aan de Olympische Spelen van Amsterdam 50 jaar gelden); een losbladig album en vele foto's t.b.v. het dossier van Rie Briejèr;
AV Sprint (Breda)	De jubileumboeken die zijn uitgebracht bij het 50- en 75-jarig bestaan van AV Sprint (de jubileumboeken van het 40- en 60-jarig bestaan waren reeds in ons bezit)
Thea Martens	Tal van krantenknipsels, verslagen, medailles enzovoorts van en over top-veterane Gerda van Kooten

Stichting Atletiekerfgoed
Papendallaan 7
6816 VD Arnhem
www.atletiekerfgoed.nl

Contacten en communicatie

Met de komst van Wouter Schoemaker als lid van onze werkgroep kon eindelijk werk gemaakt worden van het geheel herzien en actualiseren van de website van onze stichting. Die herziening werd in 2019 gerealiseerd. Als uitgangspunt werd daarbij bepaald dat onze website een archieffunctie heeft voor datgene wat onze stichting verzamelt en beheert. De website is nadrukkelijk niet bedoeld voor actuele berichten (geleverde topprestaties, overlijdensberichten enz).

Een ander communicatiekanaal dat benut wordt om verslag te doen van de activiteiten van onze stichting wordt gevormd door de Vriendenband, het orgaan van de vereniging Vrienden van de Atletiek. In vrijwel elke Vriendenband wordt een artikeltje over de activiteiten van de Stichting Atletiekerfgoed opgenomen.

In 2019 werden circa 30 verzoeken ontvangen om informatie of foto's aan te leveren over atletiekgerelateerde zaken uit het verleden. Dankzij de inzet van de leden van de werkgroep kon iedereen aan een passend antwoord worden geholpen.

Financiën

De Stichting Atletiekerfgoed beoogt niet het maken van winst. Vanuit de oprichters van de stichting (Vereniging Vrienden van de Atletiek én Atletiekunie) zijn startbijdragen ontvangen die het functioneren van de stichting mogelijk maken. De reguliere functioneringskosten (dat zijn met name reiskosten van bestuursleden en leden van de werkgroep), bedragen jaarlijks circa € 1000,-. Deze worden door de Atletiekunie bekostigd. Ook de huisvestingslasten van het depot op Papendal komen voor rekening van de Atletiekunie. De kosten voor de website worden gedragen door de vereniging Vrienden van de Atletiek.

In 2019 werd ten behoeve van de productie van de biografie over Adriaan Paulen een grote uitgave gedaan. Deze uitgave was volledig ingecalculeerd en mogelijk geworden door de eerder genoemde verkoop van het Officiële verslag van de Olympische Spelen van Antwerpen in 1920. Verdere uitgaven zijn ook dit jaar beperkt gebleven tot geringe kosten ten behoeve van de bibliotheek

Als gevolg van deze uitgaven is de rekening-courant verhouding met de Atletiekunie fors gewijzigd. Per ultimo 2019 bedraagt het tegoed van de Stichting Atletiekerfgoed bij de Atletiekunie € 3.422 (2018 was € 8.965,-).

Arnhem, februari 2020